

**Powiatowy Urząd Pracy
w Sanoku**

**MONITORING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE SANOCKIM
W I-PÓŁROCZU 2014 ROKU**

Październik, 2014 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	3
2. Analiza bezrobocia według zawodów	5
3. Analiza ofert pracy według zawodów	19
4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych	23
5. Wnioski	33
6. Aneks statystyczny	36

I. WSTĘP

Cel opracowania:

Wdrożenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych posłuży w szczególności do:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo – kwalifikacyjnej na lokalnych, regionalnych i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo – kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych,
- bieżąca korekta poziomu, struktury, treści kształcenia zawodowego i ustawicznego,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich zatrudnienia.

Podstawa opracowania:

- ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20.04.2004 r. (t. j. Dz. U. z 2014 r. poz. 598),
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. z 2007 r. Nr 251 poz. 1885 z późn. zm.),
- załącznik nr 2 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy,
- załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni oraz oferty pracy wg zawodów i specjalności,
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27.04.2010r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. z 2010 r. Nr 82, poz. 537 z późn. zm.).

Metodologia opracowania:

W dobie gospodarki rynkowej szczególną uwagę należy poświęcić na dostosowanie systemu kształcenia do zmieniającego się zapotrzebowania pracodawców na kwalifikacje zasobów ludzkich.

Realizowanie tego zamierzenia wymaga zastosowania sprawnego systemu informacyjnego opartego na weryfikacji i analizie bieżących danych dotyczących poziomu i struktury bezrobocia oraz ofert pracy.

W tym celu opracowano w Departamencie Rynku Pracy MGiP metodologię wyodrębniania zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na prace i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno - zawodowym oraz formułowanie na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz. Dane te stanowią niezbędne informacje dla prawidłowego funkcjonowania systemu szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, czyli – *stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do PUP w danym zawodzie do średniomiesięcznej rejestracji osób bezrobotnych w tym samym zawodzie i w tym samym okresie czasu jest większy od 1,1*.

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, czyli – *stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do PUP w danym zawodzie do średniomiesięcznej rejestracji osób bezrobotnych w tym samym zawodzie i w tym samym okresie czasu jest mniejszy od 0,9*.

Natomiast, jeżeli stosunek ten zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1 to zawód należy uważać za **zawód zrównoważony**, czyli wykazujące równowagę na rynku pracy.

Niniejsze opracowanie zawiera analizę skali i struktury bezrobocia w grupach i zawodach oraz popytu na pracę dla poszczególnych zawodów z punktu widzenia zgłaszanych ofert pracy w powiecie sanockim. Bada zawody wykazujące deficytowość lub nadwyżkę pracowników oraz określa kierunki zmian w odniesieniu do zawodów wywierających największy wpływ na rynek pracy.

Celem niniejszej analizy jest ukazanie sytuacji na lokalnym rynku pracy w I-półroczu 2014 roku, a w szczególności jak kształtowało się bezrobocie wśród zawodów oraz w jakich zawodach pracodawcy najczęściej składali zapotrzebowanie na pracowników.

Analiza niniejsza powstała w oparciu o „Klasyfikację zawodów i specjalności” wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82, poz. 537 z późn. zm.).

Klasyfikacja jest pięciopoziomowym, hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem zawodów i specjalności występujących na rynku pracy. Grupuje poszczególne zawody (specjalności) w coraz bardziej zagregowane grupy oraz ustala ich symbole i nazwy. Struktura klasyfikacji jest wynikiem grupowania zawodów na podstawie podobieństwa klasyfikacji zawodowych wymaganych dla realizacji zadań danego zawodu (specjalności), z uwzględnieniem obydwu aspektów kwalifikacji tj. ich poziomu i specjalizacji.

Analiza ta jest skierowana do samorządu terytorialnego, szkół ponadgimnazjalnych, wyższych uczelni, jednostek szkolących, centrów kształcenia ustawicznego, dla wszystkich zajmujących się polityką zatrudnienia.

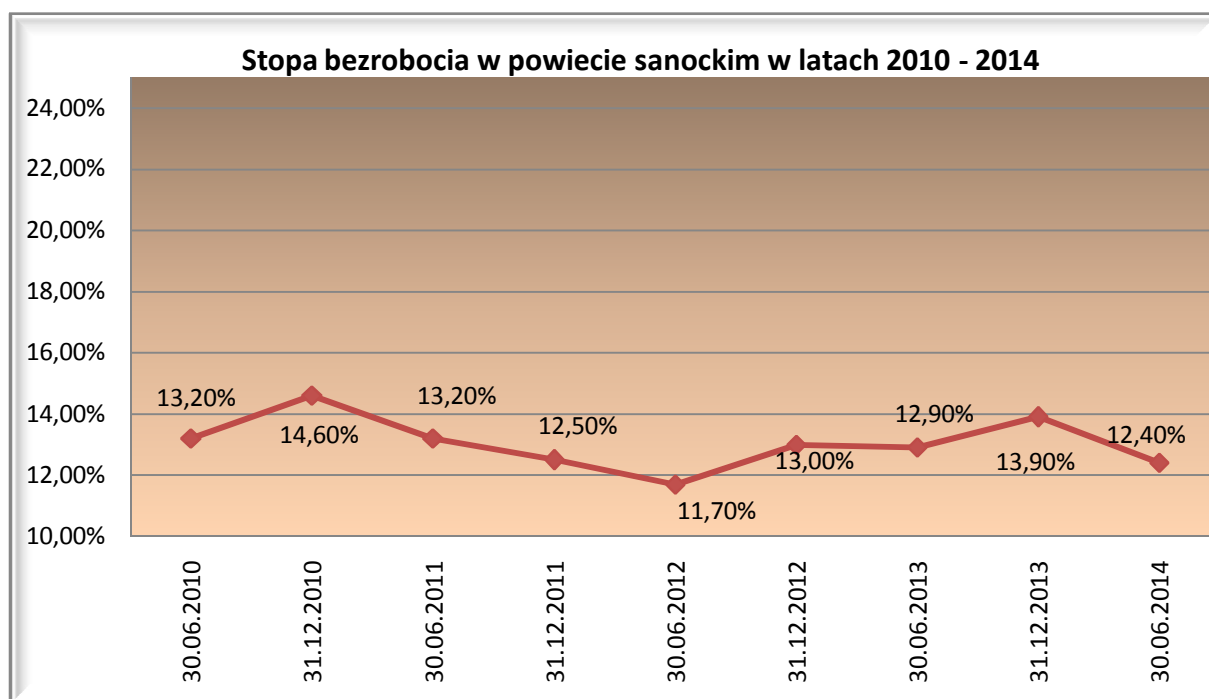
Opracowanie niniejsze przedstawia analizę bezrobocia według zawodów, ofert pracy zgłoszonych, będących w dyspozycji, jak i pozyskanych przez Powiatowy Urząd Pracy, opis zawodów nadwyżkowych i deficytowych, strukturę zawodową absolwentów według poziomu wykształcenia i zawodów.

2. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW

2.1. Ogólne dane dotyczące bezrobocia w powiecie sanockim

Stopa bezrobocia w powiecie sanockim na koniec czerwca 2014 roku kształtowała się na poziomie 12,4% tj. o 3,1 punktu procentowego poniżej stopy bezrobocia podregionu krośnieńskiego, która wynosiła 15,5%. W kraju stopa bezrobocia wynosiła 12%. W ciągu ostatniego półrocza stopa bezrobocia w powiecie sanockim spadła o 1,5% i jest niższa od stopy bezrobocia w Województwie Podkarpackim (14,7%) i Podregionie Krośnieńskim (15,5%). Dynamikę stopy bezrobocia w powiecie sanockim przedstawia wykres nr 1.

Wykres nr 1. Dynamika stopy bezrobocia w powiecie sanockim w ostatnich latach.

Według stanu na dzień 30.06.2014 roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy wynosiła 5113 osób, z czego 50,87% stanowiły kobiety tj. 2601 osób. Wśród ogółu bezrobotnych 11, 85% stanowiły osoby z prawem do zasiłku tj. 606 osób, jest to spadek procentowy w stosunku do roku ubiegłego (12,8%).

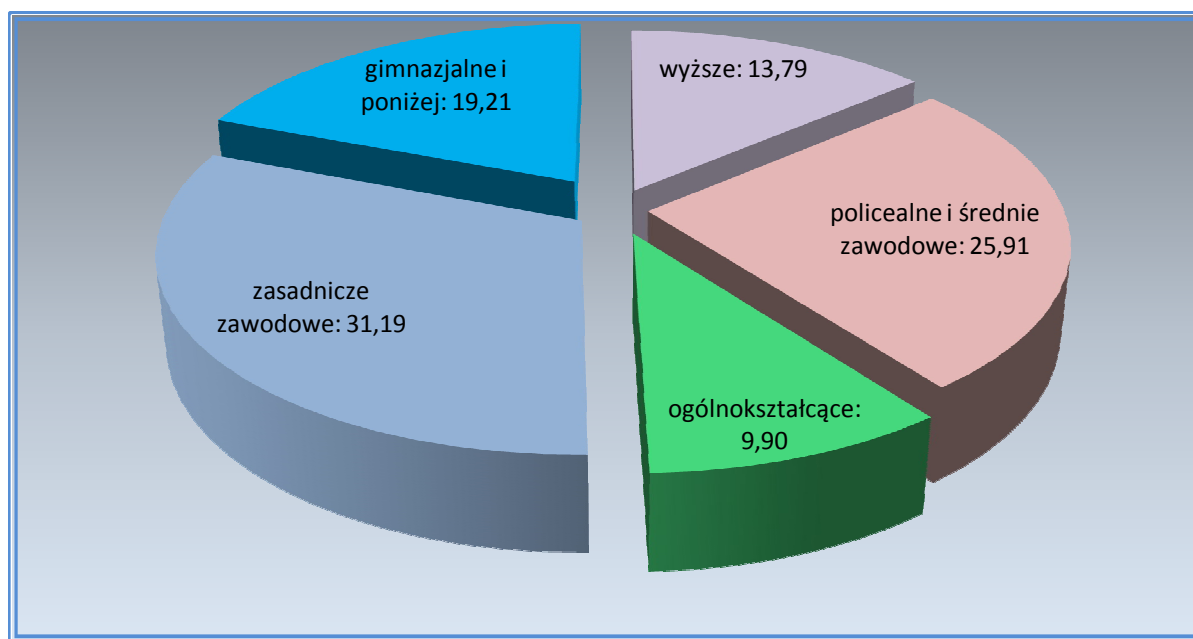
W powiecie sanockim 56, 23% ogółu bezrobotnych stanowiły osoby zamieszkałe na wsi. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych zamieszkałych na wsi według stanu na koniec czerwca 2014 roku wynosiła 2875 osób. Wśród omawianej kategorii bezrobotnych 51, 27% stanowiły kobiety tj. 1474 osób, jest to niewielki spadek procentowy w stosunku do roku ubiegłego (51,60%).

Analiza struktury bezrobotnych według poziomu wykształcenia wykazuje, że największy procent stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, które stanowiły 31, 19% ogółu bezrobotnych tj. 1595 osób. Struktura kolejnych grup według poziomu wykształcenia przedstawia się następująco:

- gimnazjalne i poniżej	- 19,21%	- 982 osoby,
- średnie ogólnokształcące	- 9,90%	- 506 osób,
- policealne i średnie zawodowe	- 25,91%	- 1325 osób,
- wyższe	- 13,79%	- 705osób.

Strukturę procentową bezrobotnych według wykształcenia przedstawia wykres nr 2.

Wykres nr 2. Bezrobotni według wykształcenia na koniec I-półrocza 2014 roku.

2.2. Bezrobotni według zawodów

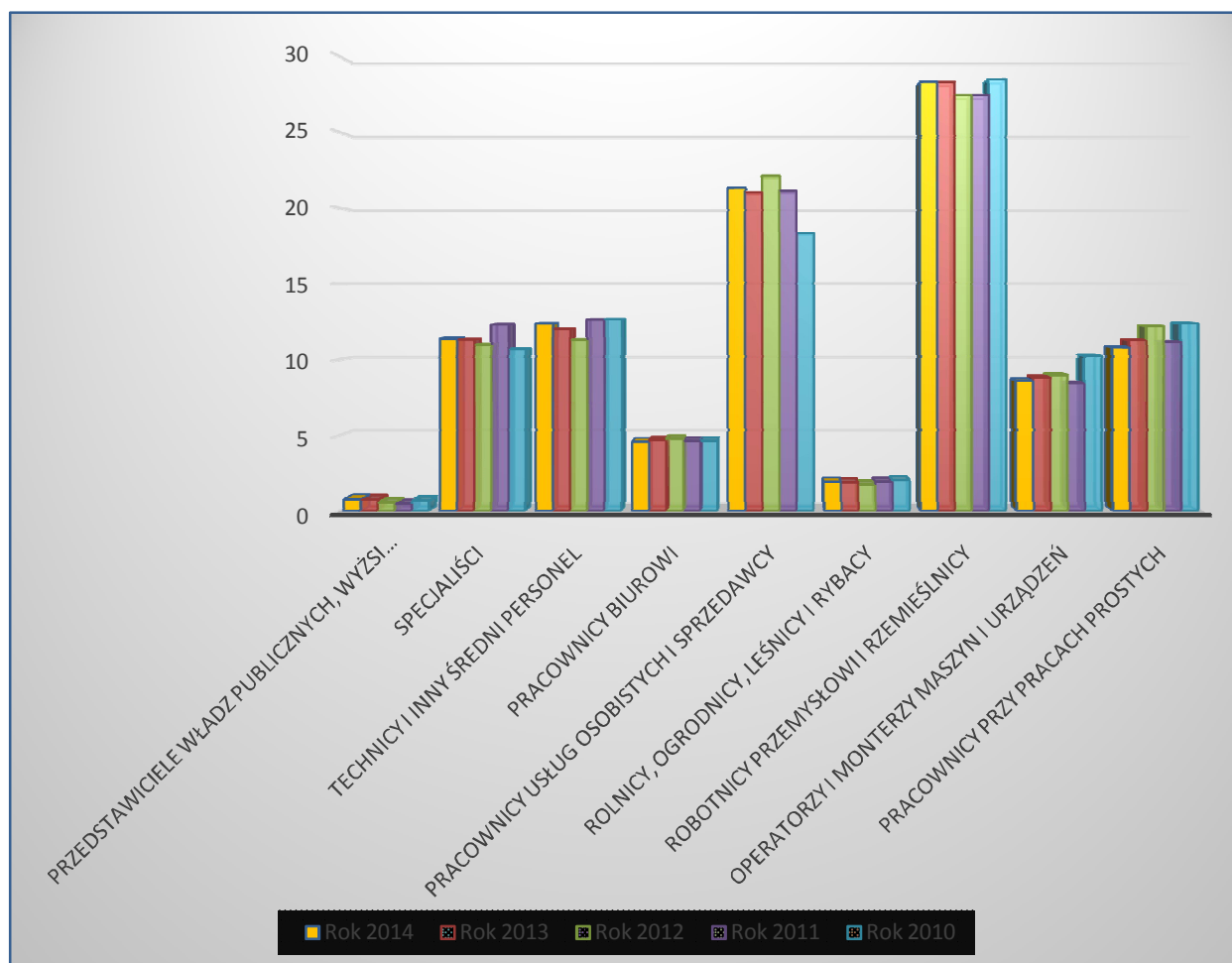
W końcu I-półrocza 2014 roku zarejestrowanych było 5113 osób, z czego 2601 kobiet.

Tabela nr 1 przedstawia porównanie struktury procentowej bezrobocia w układzie grup wielkich w I półroczu 2014 roku oraz w I półroczu 2013, 2012, 2011, 2010 roku, natomiast graficznie wykres nr 3.

Tabela nr 1. Struktura procentowa bezrobotnych (według grup wielkich zawodów) w I półroczu 2014 roku oraz w I półroczu 2013, 2012, 2011, 2010 roku.

Lp.	Nazwa grupy wielkiej	Rok 2014	Rok 2013	Rok 2012	Rok 2011	Rok 2010
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,78	0,77	0,57	0,49	0,69
2	Specjaliści	11,37	11,30	10,95	12,28	10,65
3	Technicy i inny średni personel	12,36	12,00	11,28	12,60	12,62
4	Pracownicy biurowi	4,57	4,68	4,78	4,63	4,63
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	21,30	21,02	22,10	21,09	18,32
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1,93	1,89	1,74	1,94	2,04
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	28,28	28,27	27,41	27,41	28,45
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	8,61	8,82	8,96	8,42	10,22
9	Pracownicy przy pracach prostych	10,80	11,26	12,20	11,15	12,38

Wykres nr 3. Struktura procentowa bezrobotnych (według grup wielkich zawodów)
w I półroczu 2014 roku oraz w I półroczu 2013, 2012, 2011, 2010 roku.

Analiza bezrobotnych na podstawie wielkich grup klasyfikacji zawodów (kod jednocyfrowy) pokazuje, że największy odsetek stanowi grupa siódma tj. *Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy*–28,28% ogółu bezrobotnych. Sytuacja taka utrzymuje się od kilku lat. Z powyższego wykresu wynika również fakt, iż od 2012 roku sukcesywnie maleje wskaźnik procentowego udziału grupy ósmej *Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń*.

Tabela nr 2 przedstawia strukturę procentową bezrobocia w układzie grup dużych zawodów (kod 2-cyfrowy) w I półroczu 2014 roku.

Tabela nr 2. Zarejestrowani bezrobotni (struktura procentowa)-grupy dużew I półroczu 2014 r.

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety
"52"	Sprzedawcy i pokrewni	12,2671	20,7354
"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	10,9808	12,5226
"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	8,5228	1,2251

"51"	Pracownicy usług osobistych	7,8338	12,6135
"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	6,6391	0,8167
"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	6,5013	2,6315
"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	5,3987	3,6298
"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	4,9391	2,9493
"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	3,1703	4,9455
"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	3,0096	4,4919
"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	2,6188	0,0908
"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	2,5729	3,7205
"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	2,5041	2,2685
"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	2,3663	3,7205
"32"	Średni personel do spraw zdrowia	1,8379	2,9037
"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	1,8149	0,8621
"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	1,677	2,9946
"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	1,631	2,6769
"74"	Elektrycy i elektronicy	1,5392	0,1361
"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	1,3325	1,2704
"62"	Leśnicy i rybacy	1,2865	0,4991
"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	1,2404	1,8601
"42"	Pracownicy obsługi klienta	1,1947	2,2687
"82"	Monterzy	1,0567	1,6334
"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,7351	1,1796
"35"	Technicy informatycy	0,7122	0,4991
"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,6202	1,1342
"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,5974	0,499
"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,5972	0,9074

"54"	Pracownicy usług ochrony	0,5743	0,1361
"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,5283	0,9075
"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,3675	0,4537
"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,2986	0,2722
"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,2527	0,1814
"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,2068	0
"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,1838	0,0454
"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,1837	0,1815
"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0,1378	0,0454
"63"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,0459	0,0454
"95"	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0,023	0,0454

Z tabeli tej wynika, że najwięcej osób posiada zawody z grupy (kod 52) – *Sprzedawcy i pokrewni* – 12,27%, zaś najmniej z grupy (kod 95) – *Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach* – 0,02%. Analogiczna sytuacja miała miejsce również w roku ubiegłym.

Analizując bezrobotnych zarejestrowanych na koniec I-go półrocza 2014 roku według zawodów zauważa się, że spośród całej grupy bezrobotnych - 760 osób to osoby bez zawodu, z czego 397 osób stanowią kobiety. Jest to grupa 14,86 % z ogółu osób bezrobotnych.

Zawody, w których jest zarejestrowanych więcej niż 30 osób przedstawia tabela nr 3. Zawodów takich jest 29. W zawodach tych zarejestrowanych jest 2023 osób bezrobotnych tj. 39,57% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Tabela nr 3. Zarejestrowani bezrobotni według zawodów.

Lp.	Nazwa zawodu	Ogółem	Liczba bezrobotnych		
			w tym		
			kobiety	absolwenci	powyżej 12 miesięcy
1	Sprzedawca	466	412	2	241
2	Ślusarz	146	11	0	69
3	Robotnik budowlany	114	0	0	53
4	Kucharz	85	78	1	34

5	Technik mechanik	80	7	0	18
6	Fryzjer	79	78	3	29
7	Murarz	72	0	0	43
8	Mechanik pojazdów samochodowych	65	0	0	12
9	Krawiec	64	64	0	29
10	Technik ekonomista	58	54	1	15
11	Robotnik gospodarczy	52	18	0	25
12	Stolarz	50	10	0	15
13	Szwaczka	50	50	0	30
14	Robotnik placowy	50	6	0	34
15	Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	48	22	1	23
16	Sprzątaczką biurową	48	46	0	26
17	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	48	19	0	31
18	Technik prac biurowych	46	42	1	32
19	Kierowca samochodu ciężarowego	46	0	1	22
20	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	44	18	0	19
21	Kucharz małej gastronomii	40	31	5	9
22	Konfeksjoner wyrobów gumowych	38	35	0	18
23	Pozostali ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki drewna i pokrewni	37	12	0	20
24	Robotnik leśny	36	11	1	22
25	Tokarz w metalu	34	11	0	15
26	Cukiernik	33	33	1	17
27	Magazynier	32	7	0	11
28	Piekarz	32	10	0	18
29	Kelner	30	26	1	8

W okresie I-go półrocza 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sanoku zarejestrowało się 2790 osób, w tym 1207 kobiet (tj. 43,26%). Strukturę napływu bezrobotnych według zawodów przedstawia tabela nr 4, w której zestawiono zawody, w których zarejestrowało się 15 lub więcej osób. Zawodów takich jest 33, w których w sumie zarejestrowało się 1061 osób bezrobotnych tj. 38,03% ogółu rejestrujących się w I półroczu 2014 roku bezrobotnych. Osób, które zarejestrowały się bez zawodu, było 496, tj. 17,78 % ogółu osób rejestrujących się w I półroczu 2014 roku.

Tabela nr 4. Napływ bezrobotnych według zawodów.

Lp.	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych		
		ogółem	w tym	
			kobiety	absolwenci
1	Sprzedawca	214	166	7
2	Ślusarz	77	3	1
3	Technik mechanik	65	2	2
4	Mechanik pojazdów samochodowych	53	0	8
5	Robotnik budowlany	51	0	1
6	Fryzjer	44	44	5
7	Murarz	29	0	0
8	Stolarz	29	4	1
9	Kucharz	28	26	1
10	Specjalista administracji publicznej	26	19	11
11	Konfekcjoner wyrobów gumowych	26	26	1
12	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	24	5	0
13	Technik ekonomista	22	21	3
14	Technik informatyk	22	4	3
15	Kucharz małej gastronomii	22	15	12
16	Kierowca samochodu ciężarowego	22	0	1
17	Kelner	21	17	1
18	Robotnik gospodarczy	21	8	0
19	Kierowca samochodu osobowego	21	1	0

20	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	20	0	3
21	Technik budownictwa	19	5	2
22	Magazynier	19	2	0
23	Krawiec	19	19	0
24	Ekonomista	18	12	5
25	Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	18	5	0
26	Robotnik drogowy	18	0	0
27	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	17	13	0
28	Pozostali ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki drewna i pokrewni	17	4	0
29	Pilarz	16	5	0
30	Aparatowy procesów chemicznych	16	3	0
31	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	16	3	2
32	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	16	6	0
33	Szwaczka	15	15	0

Należy tu zaznaczyć, że zawody reprezentowane przez nowozarejestrowanych w I półroczu 2014 roku bezrobotnych w znacznej części pokrywają się z zawodami występującymi wśród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Sanoku.

2.3. Bezrobotni absolwenci

W ciągu I-go półrocza 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowało się 363 absolwentów, w tym 200 kobiet tj. 55,10% omawianej grupy bezrobotnych. Ogół nowozarejestrowanych absolwentów stanowił 13,01% ogółu napływu bezrobotnych.

W 2014 roku procentowy wskaźnik nowozarejestrowanych absolwentów do ogółu napływu bezrobotnych w widoczny sposób zmalał. Sytuacja taka miała również miejsce w 2012 roku.

- I-półrocze 2007 18,50%,
- I-półrocze 2008 17,33%,
- I-półrocze 2009 14,96%,
- I-półrocze 2010 15,82%,
- I-półrocze 2011 16,98%,
- I-półrocze 2012 12,98%,
- I-półrocze 2013 16,93%,
- I-półrocze 2014 13,01%.

Strukturę bezrobotnych absolwentów według zawodów przedstawia tabela nr 5, w której zestawiono zawody, w których zarejestrowanych było 3 lub więcej osób.

Tabela nr 5. Napływu absolwentów według zawodów.

Lp.	Nazwa zawodu	Ogółem	Kobiety
1	Kucharz małej gastronomii	12	9
2	Specjalista administracji publicznej	11	8
3	Mechanik pojazdów samochodowych	8	0
4	Inżynier rolnictwa	8	4
5	Sprzedawca	7	3
6	Pozostali inżynierowie i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	7	2
7	Pozostali specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	6	5
8	Fryzjer	5	5
9	Ekonomista	5	3
10	Fizjoterapeuta	5	5
11	Biotechnolog	4	4
12	Technik ekonomista	3	3
13	Technik informatyk	3	0
14	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	3	0
15	Pedagog	3	3
16	Kulturoznawca	3	1
17	Technik hotelarstwa	3	2
18	Pielęgniarka	3	3
19	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	3	2
20	Filolog - filologia polska	3	1
21	Specjalista pracy socjalnej	3	3
22	Specjalista do spraw rachunkowości	3	3

23	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	3	1
24	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	3	0
25	Kosmetolog	3	3
26	Geolog	3	1

Zawodów takich jest 26, w których w sumie zarejestrowało się 123 bezrobotnych tj. 33,88% ogółu napływu absolwentów w I półroczu 2014 roku.

Wśród osób legitymujących się wyuczonym zawodem największą grupę stanowili:

- Kucharz małej gastronomii - 12 osób,
- Specjalista administracji publicznej - 11 osób.

Strukturę procentową napływu absolwentów w I-półroczu 2014 roku według grup dużych klasyfikacji zawodów (kod 2- cyfrowy) przedstawia tabela nr 6.

Tabela nr 6. Napływu absolwentów według dużych grup.

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Absolwenci %	
			Ogółem	Kobiety
1	"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	20,36	15,91
2	"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	12,22	15,15
3	"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	11,76	12,88
4	"51"	Pracownicy usług osobistych	9,05	12,88
5	"2422"	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	6,79	7,58
6	"5120"	Kucharze	5,88	7,57
7	"32"	Średni personel do spraw zdrowia	5,43	6,82
8	"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	5,43	9,09
9	"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	4,53	2,27
10	"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	4,52	0,00
11	"2132"	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	4,07	3,79
12	"7231"	Mechanicy pojazdów samochodowych	4,07	0,00
13	"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	3,62	6,06
14	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	3,62	0,76

15	"2149"	Inżynierowie i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	3,62	1,52
16	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	3,62	2,27
17	"5223"	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	3,62	2,27
18	"2131"	Biolodzy i pokrewni	3,17	3,03
19	"2411"	Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	2,71	3,79
20	"2619"	Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	2,71	3,79
21	"5141"	Fryzjerzy	2,71	4,55
22	"2283"	Fizjoterapeuci	2,26	3,79
23	"2631"	Ekonomiści	2,26	2,27
24	"2643"	Filolodzy i tłumacze	2,26	2,27

Jak wynika z powyższej tabeli, podobnie jak w roku 2013, zdecydowanie największą grupę dużą klasyfikacji zawodów wśród noworejestrujących się absolwentów w okresie sprawozdawczym stanowią *Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych* (kod grupy – „21”).

2.4. Bezrobotni zarejestrowani powyżej 12 miesięcy

Kolejną omawianą grupą osób są bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy. Ogółem na koniec czerwca 2014 roku takich osób było zarejestrowanych 1885 w tym 983 kobiety. Stanowili oni 36,87% ogółu bezrobotnych, natomiast kobiety stanowiły 52,15% bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

W ostatnich latach wskaźnik procentowego udziału osób zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy przedstawiał się różnicowanie – na przełomie lat 2007-2009 sukcesywnie malał, by od 2010 roku zacząć wzrastać. Tendencja ta utrzymywała się do 2013 roku, gdy wskaźnik procentowy się odwrócił i zaczął maleć, jednak w roku sprawozdawczym na nowo zaczął rosnąć:

- I-półrocze 2007 44,50%,
- I-półrocze 2008 38,90%,
- I-półrocze 2009 21,22%,
- I-półrocze 2010 27,86%,
- I-półrocze 2011 31,19%,
- I-półrocze 2012 34,78%,
- I-półrocze 2013 31,47%,
- I-półrocze 2014 36,87%.

Biorąc pod uwagę wskaźnik długotrwałego bezrobocia dużą grupą zawodów (wg kodu 2-cyfrowego) generującą długotrwałe bezrobocie o najwyższym wskaźniku jest grupa: *Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni* (kod grupy – „73”) ze wskaźnikiem długotrwałego bezrobocia 65%. Następnie – *Kierownicy do spraw zarządzania i handlu* (kod grupy – „12”)

ze wskaźnikiem długotrwałego bezrobocia równym - 63%. W dalszej kolejności występują grupy:

- Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych,
- Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie,
- Leśnicy i rybacy,
- Pomoce domowe i sprzątaczkę,
- Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni,
- Pracownicy usług ochrony,
- Sprzedawcy i pokrewni,
- Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie.

Załącznik nr 1 (strona 36) przedstawia ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie według grup dużych.

Wskaźniki kolejnych zawodów wahają się w przedziale 50–20%. Natomiast wskaźnik długotrwałego bezrobocia niższy od 20% zanotowano w odniesieniu do sześciu grup zawodów, te o najniższym wskaźniku to:

- Średni personel do spraw zdrowia,
- Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych,
- Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury,
- Technicy informatycy,
- Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby,
- Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach.

Fakt ułożenia się w takiej, a nie innej kolejności dużych grup rankingu zawodów generujących długotrwałe bezrobocie nie przesądza jeszcze o realnej sytuacji danego zawodu na lokalnym rynku pracy.

Strukturę bezrobotnych mieszkańców powiatu sanockiego pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy według zawodów przedstawia tabela nr 7, w której zestawiono zawody, w których zarejestrowanych jest 10 osób lub więcej.

Tabela nr 7. Bezrobotni pozostający bez pracy dłużej niż 12 m-cy według zawodów.

Lp.	Nazwa zawodu	ogółem		w tym kobiety	
		liczba	% ogółu zarejestrowanych w danym zawodzie	liczba	% ogółu zarejestrowanych powyżej 12 m-cy
1	Sprzedawca	241	58,50	221	53,64
2	Bez zawodu	79	10,39	36	9,07
3	Ślusarz	69	47,26	7	63,64
4	Robotnik budowlany	53	46,49	0	0,00
5	Murarz	43	59,72	0	0,00
6	Kucharz	34	40,00	31	39,74

7	Robotnik placowy	34	68,00	4	66,67
8	Technik prac biurowych	32	69,57	28	66,67
9	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	31	64,58	13	68,42
10	Szwaczka	30	60,00	30	60,00
11	Fryzjer	29	36,71	29	37,18
12	Krawiec	29	45,31	29	45,31
13	Sprzątaczką biurowa	26	54,17	25	54,35
14	Robotnik gospodarczy	25	48,08	7	38,89
15	Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	23	47,92	12	54,55
16	Kierowca samochodu ciężarowego	22	47,83	0	0,00
17	Robotnik leśny	22	61,11	9	81,82
18	Pozostali ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki drewna i pokrewni	20	54,05	8	66,67
19	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	19	43,18	10	55,56
20	Technik mechanik	18	22,50	0	0,00
21	Konfeksjoner wyrobów gumowych	18	47,37	17	48,57
22	Piekarz	18	56,25	8	80,00
23	Cukiernik	17	51,52	17	51,52
24	Technik ekonomista	15	25,86	14	25,93
25	Stolarz	15	30,00	4	40,00
26	Tokarz w metalu	15	44,12	5	45,45
27	Robotnik drogowy	13	50,00	0	0,00
28	Aparatowy procesów chemicznych	13	52,00	5	55,56
29	Mechanik pojazdów samochodowych	12	18,46	0	0,00
30	Malarz budowlany	12	52,17	2	50,00
31	Szlifierz materiałów drzewnych	12	52,17	10	55,56
32	Magazynier	11	34,38	2	28,57
33	Pilarz	11	50,00	0	0,00
34	Drwal / pilarz drzew	11	57,89	0	0,00

Zawodów takich jest 34, w których w sumie zarejestrowało się 1072 bezrobotnych tj. 56,87% ogółu bezrobotnych mieszkańców powiatu sanockiego pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy w I półroczu 2014 roku.

Analizując bezrobotnych mieszkańców powiatu sanockiego pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy, najliczniejszą grupę stanowili:

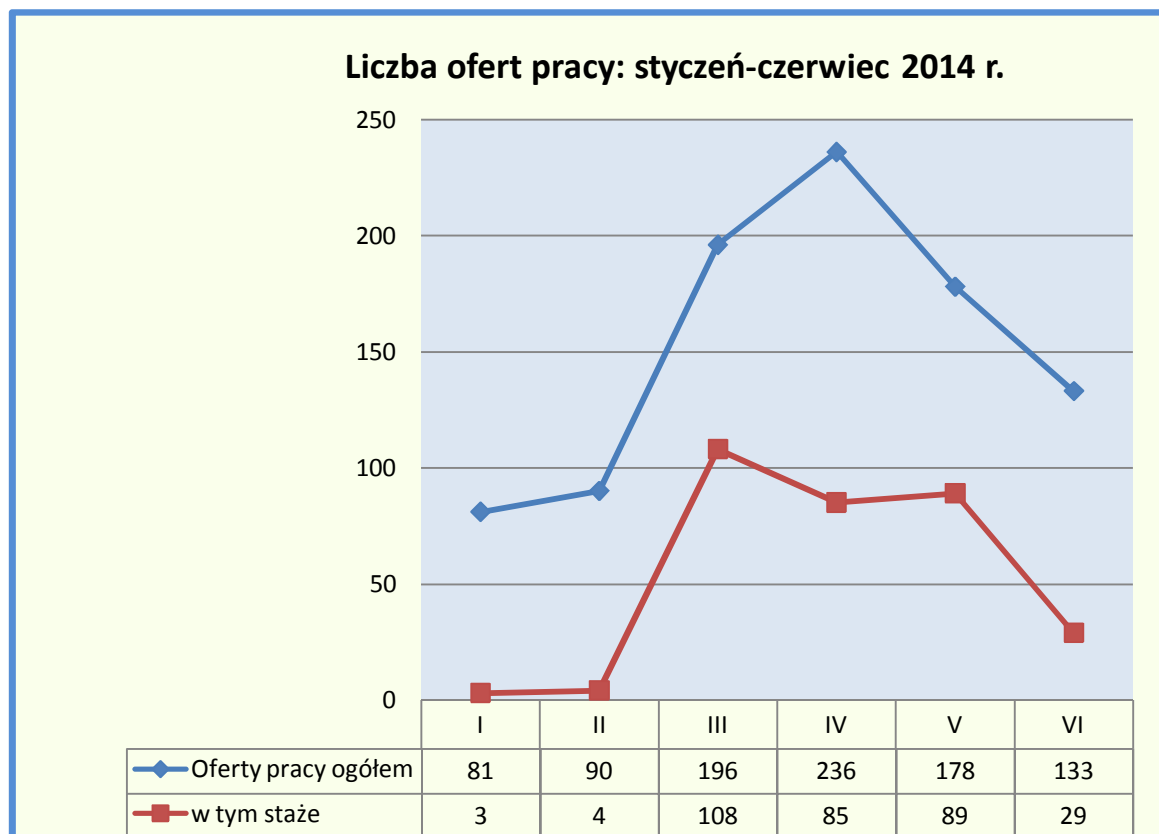
- Sprzedawca – 241 osób w tym 221 kobiet,
- Bez zawodu – 79 osób w tym 36 kobiet,
- Ślusarz – 69 osoby w tym 7 kobiet.

3. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

3.1. Oferty pracy według zawodów

W I-półroczu 2014 roku ogółem zgłoszono w Powiatowym Urzędzie Pracy 914 ofert pracy (w tym 318 staży, tj. 34,79 ogółu ofert).

Wykres nr 4. Oferty pracy zgłoszone w poszczególnych miesiącach w I półroczu 2014 roku.

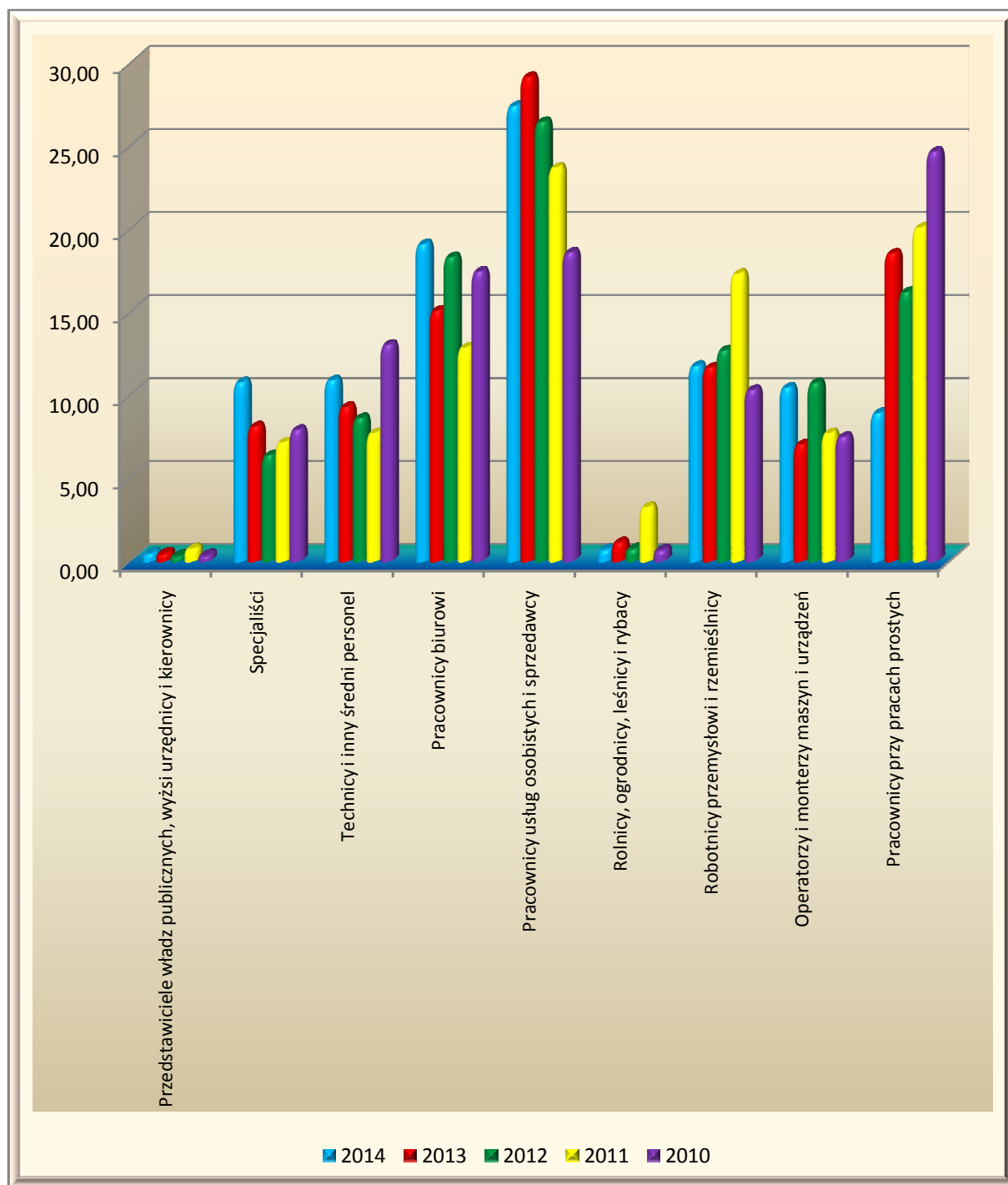
Strukturę procentową ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2014 roku oraz I półroczu 2013, 2012, 2011, 2010 roku w układzie grup wielkich zawodów przedstawia tabela nr 8 oraz graficznie wykres nr 5.

Tabela nr 8. Struktura procentowa ofert pracy - grupy wielkie.

Nr grupy	Nazwa grupy	% w latach				
		2014	2013	2012	2011	2010
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,44	0,43	0,28	0,70	0,31
2	Specjaliści	10,72	8,06	6,32	7,09	7,85
3	Technicy i inny średni personel	10,83	9,24	8,57	7,65	12,98
4	Pracownicy biurowi	19,04	15,04	18,26	12,80	17,38
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	27,35	29,11	26,40	23,64	18,53

6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,66	1,07	0,70	3,20	0,63
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	11,71	11,60	12,64	17,25	10,26
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	10,39	6,98	10,67	7,65	7,43
9	Pracownicy przy pracach prostych	8,86	18,47	16,15	20,03	24,61

Wykres nr 5. Struktura procentowa ofert pracy według grup wielkich w latach 2010-2014.

Jak wynika z powyższego wykresu w I – półroczu 2014 roku nastąpił wzrost ofert pracy w grupie 4 tj. *Pracownicy biurowi* oraz w grupie 8 *Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń*. Należy również zwrócić uwagę na fakt, iż w grupie 9 tj. *Pracownicy przy pracach prostych* w I – półroczu 2014 r. odnotowano znaczny spadek zgłoszonych ofert pracy.

Natomiast analiza ofert pracy według poszczególnych zawodów pokazuje, że największe zapotrzebowanie zgłoszono w I – półroczu 2014 roku na zawody:

- Sprzedawca - (92 oferty),
- Robotnik gospodarczy - (80 ofert),
- Technik prac biurowych - (72 oferty).

Tabela nr 9. Oferty pracy zgłoszone w I-półroczu 2014 roku.

Lp.	Nazwa zawodu	Liczba ofert pracy
1	Sprzedawca	92
2	Robotnik gospodarczy	80
3	Technik prac biurowych	72
4	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	30
5	Doradca finansowy	20
6	Przedstawiciel handlowy	20
7	Robotnik budowlany	20
8	Magazynier	19
9	Asystent do spraw księgowości	18
10	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	17
11	Pomoc kuchenna	15
12	Kurier	13
13	Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	13
14	Kelner	12
15	Doradca klienta	12
16	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	12
17	Kucharz	11
18	Sprzątaczką biurową	11
19	Fizjoterapeuta	10
20	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik callcenter)	10
21	Mechanik pojazdów samochodowych	10
22	Kierowca samochodu dostawczego	10

W powyższych 22 zawodach zgłoszono 527 ofert pracy, co stanowi 57,66% wszystkich ofert zgłoszonych w I półroczu 2014 roku (dla porównania w I półroczu 2013 r. w 18 zawodach zgłoszono 517 ofert pracy, co stanowiło 55,53% wszystkich zgłoszonych w tym półroczu ofert).

Analiza ofert pracy według sekcji PKD wskazuje, że największa liczba ofert pracy, podobnie jak w I półroczu 2013 roku była zgłaszana przez:

- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle - 175 ofert (tj. 19,15%),
- Przetwórstwo przemysłowe - 174 ofert (tj. 19,04%),
- Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne - 155 ofert (tj. 16,96%).

Szczegółowe zestawienie przedstawia załącznik nr 2 (strona 38).

4. ANALIZA ZAWODÓW NADWYŻKOWYCH I DEFICYTOWYCH

4.1. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Oznacza to, że w badanym okresie było więcej ofert pracy aniżeli zarejestrowanych bezrobotnych. Zawody deficytowe to takie, gdzie wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów jest większy od 1,1.

Z analizy rankingu zawodów nadwyżkowych i deficytowych, z uwzględnieniem 40 dużych grup zawodów wynika, że cztery grupy zawodów są deficytowe:

- *Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej* (kod 43) -1,27,
- *Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki* (kod 94) -1,46,
- *Pozostali pracownicy obsługi biura* (kod 44) -2,42,
- *Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni* (kod 41) -3,16.

Oznacza to, że jest na nie większe zapotrzebowanie, niż liczba zarejestrowanych bezrobotnych. Szczegółowe zestawienie przedstawia załącznik nr 3 (strona 40).

Przeprowadzając analizę należy zwrócić uwagę na zawody, których wskaźnik intensywności deficytu jest maksymalny. Oznacza to, że w ewidencji osób bezrobotnych nie było osób posiadających zawód wskazany przez pracodawcę w ofercie. Maksymalny wskaźnik miało 79 zawodów, Tabela nr 10, przedstawia te zawody, w których zgłoszone były dwie lub więcej ofert pracy.

Tabela nr 10. Zawody deficytowe - wskaźnik intensywności deficytu – maksymalny.

Lp.	Nazwa zawodu	Liczba ofert pracy
1	Kurier	13
2	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik callcenter)	10
3	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	4
4	Operator urządzeń do końcowej obróbki płyt	4
5	Asystent prawny	3
6	Pozostali urzędnicy do spraw podatków	3
7	Specjalista monitoringu systemów zabezpieczeń technicznych osób i mienia	2
8	Pisarz	2
9	Sekretarka medyczna	2
10	Pracownik kancelaryjny	2
11	Kasjer walutowy	2
12	Recepcjonista hotelowy	2

13	Pozostali kucharze	2
14	Kasjer w zakładzie pracy	2
15	Opiekun medyczny	2
16	Operator zgrzewarek	2
17	Szlifierz szkła gospodarczego i technicznego	2
18	Pozostali monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	2

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych według 6-cyfrowego kodu zawodów wskazuje, że 36 zawodów na powiatowym rynku pracy, osiągnęło wskaźnik deficytu większy od 1,1. Wykaz tych zawodów wraz z liczbą zgłoszonych ofert pracy w powiecie sanockim przedstawia tabela nr 11.

Tabela nr 11. Zawody deficytowe.

Lp.	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów	Liczba ofert pracy
1	Doradca finansowy	20,00	20
2	Technik prac biurowych	7,20	72
3	Asystent do spraw księgowości	6,00	18
4	Doradca klienta	6,00	12
5	Brukarz	6,00	6
6	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	5,00	5
7	Opiekun osoby starszej	5,00	5
8	Asystent osoby niepełnosprawnej	4,50	9
9	Kosmetyczka	4,00	4
10	Kierowca operator wózków jezdniowych	4,00	4
11	Robotnik gospodarczy	3,81	80
12	Kierowca samochodu dostawczego	3,33	10
13	Pozostali inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	3,00	3
14	Muzealnik	3,00	3
15	Pracownik do spraw osobowych	3,00	3

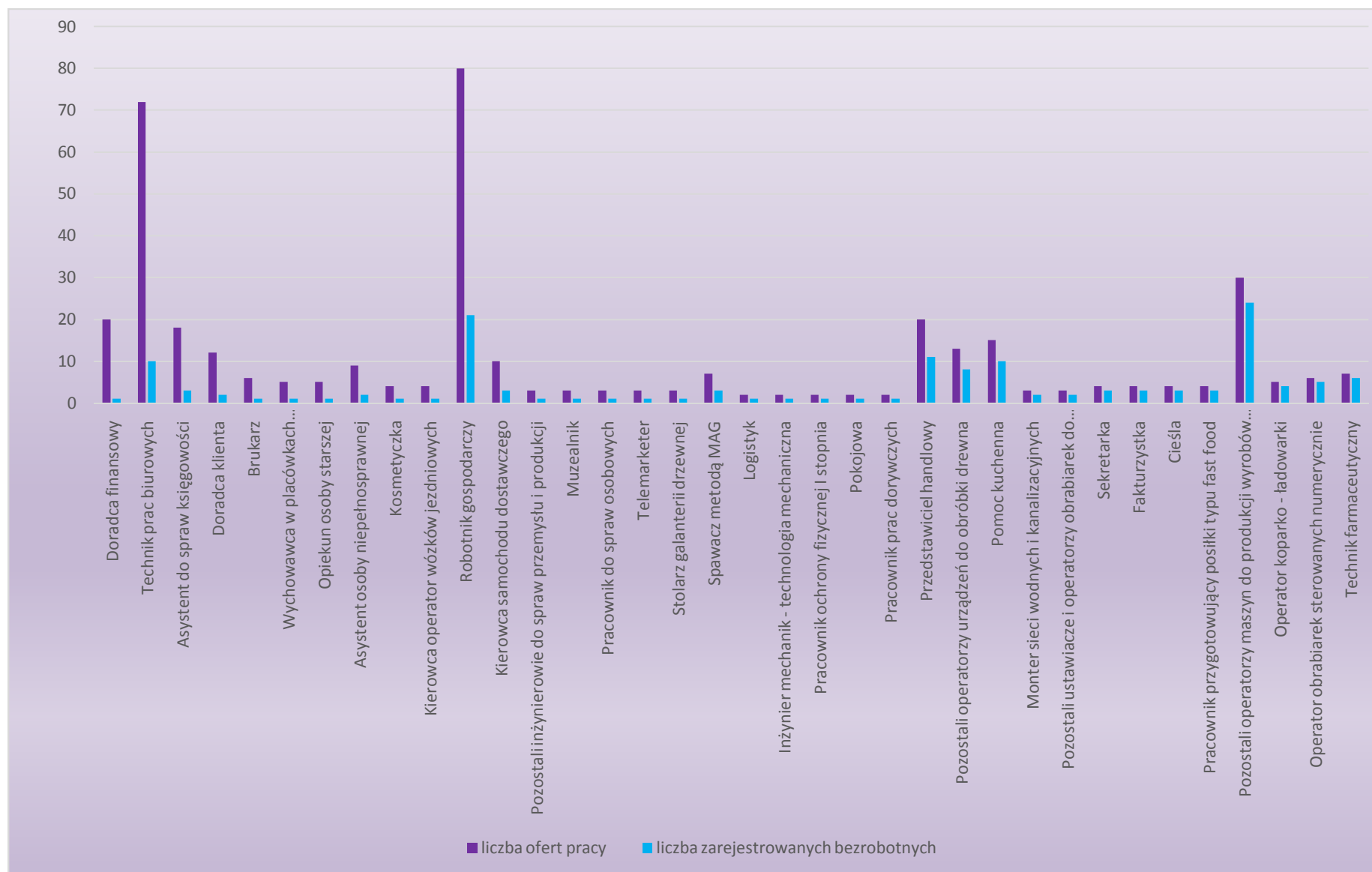
16	Telemarketer	3,00	3
17	Stolarz galanterii drzewnej	3,00	3
18	Spawacz metodą MAG	2,33	7
19	Logistyk	2,00	2
20	Inżynier mechanik - technologia mechaniczna	2,00	2
21	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	2,00	2
22	Pokojowa	2,00	2
23	Pracownik prac dorywczych	2,00	2
24	Przedstawiciel handlowy	1,82	20
25	Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	1,63	13
26	Pomoc kuchenna	1,50	15
27	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	1,50	3
28	Pozostali ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	1,50	3
29	Sekretarka	1,33	4
30	Fakturzystka	1,33	4
31	Cieśla	1,33	4
32	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	1,33	4
33	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	1,25	30
34	Operator koparko - ładowarki	1,25	5
35	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	1,20	6
36	Technik farmaceutyczny	1,17	7

Należy zwrócić uwagę na to, iż znaczna liczba oferty w zawodzie technik prac biurowych wynika z faktu organizacji staży zawodowych, które jedynie w części zakończą się zatrudnieniem po ich zakończeniu. Pozostałe osoby nadal pozostaną w ewidencji osób bezrobotnych.

Należy również podkreślić fakt, iż nie wszyscy pracodawcy poszukują pracowników za pośrednictwem Urzędu Pracy. Ponadto część osób posiadających wysokie kwalifikacje, na które istnieje duże zapotrzebowanie na rynku pracy, poszukuje zatrudnienia na własną rękę.

Wykres nr 6 przedstawia zawody deficytowe w zestawieniu z liczbą zarejestrowanych bezrobotnych i zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie.

Wykres nr 6. Zawody deficytowe – liczba bezrobotnych w I-półroczu 2014 roku.

Przez **zawód zrównoważony** należy rozumieć zawód, na który występuje na danym rynku pracy takie samo zapotrzebowanie jak liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Zawody zrównoważone to takie, gdzie wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1.

Z rankingu zawodów nadwyżkowych i deficytowych, z uwzględnieniem 40 dużych grup zawodów wynika, że w I półroczu 2014 roku, było 31 zawodów ze wskaźnikiem intensywności w przedziale od 0,9 do 1,1, czyli zawodów zrównoważonych.

Znaczną część stanowią grupy, na które zapotrzebowanie na rynku pracy jest znikome lub wynosi zero. Należą do nich zawody z dużych grup:

- ✓ *Kierownicy do spraw produkcji i usług (kod 13),*
- ✓ *Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby (kod 63),*
- ✓ *Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie (kod 92),*
- ✓ *Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach (kod 95),*
- ✓ *Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni (kod11),*
- ✓ *Rolnicy produkcji towarowej (kod 61),*
- ✓ *Monterzy(kod 82),*
- ✓ *Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni (kod 75).*

Szczegóły w załączniku nr 3 (strona 40).

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych według 6-cyfrowego kodu zawodów wskazuje, że 31 zawodów na powiatowym rynku pracy, osiągnęło wskaźnik deficytu większy od 0,9 i mniejszy od 1,1 czyli są zawodami w równowadze. Wykaz tych zawodów oraz liczbę ofert pracy zgłoszonych w danym zawodzie w powiecie sanockim przedstawia tabela nr 12.

Tabela nr 12. Zawody zrównoważone.

Lp.	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów	Liczba ofert pracy
1	Magazynier	1	19
2	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	1	17
3	Sprzątaczką biurowa	1	11
4	Fizjoterapeuta	1	10
5	Mechanik samochodów osobowych	1	7
6	Technik elektryk	1	3
7	Recepcjonista	1	3
8	Spawacz metodą MIG	1	3
9	Kierowca autobusu	1	3

10	Kierownik działu sprzedaży	1	2
11	Technik obsługi turystycznej	1	2
12	Lakiernik wyrobów drzewnych	1	2
13	Operator wtryskarki	1	2
14	Mikrobiolog	1	1
15	Inżynier zootechniki	1	1
16	Specjalista ochrony środowiska	1	1
17	Logopeda	1	1
18	Nauczyciel fizyki i astronomii	1	1
19	Specjalista do spraw szkoleń	1	1
20	Menedżer produktu	1	1
21	Redaktor wydawniczy	1	1
22	Laborant chemiczny	1	1
23	Opiekun w domu pomocy społecznej	1	1
24	Monter konstrukcji budowlanych	1	1
25	Dekarz	1	1
26	Szlifierz metali	1	1
27	Pozostali pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	1	1
28	Operator ładowarki	1	1
29	Pozostali operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	1	1
30	Pomoc laboratoryjna	1	1
31	Pomocnik mechanika	1	1

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Zawody nadwyżkowe to takie, gdzie wskaźnik deficytowości (nadwyżki) zawodów jest mniejszy od 0,9.

Z spośród 704 zawodów funkcjonujących na rynku pracy Powiatu Sanockiego 558 czyli 79,26% to zawody nadwyżkowe. Z tej liczby zawodów 486 czyli 87,10% zawodów, to zawody, w których nie wpłynęła ani jedna oferta pracy. Zawody nadwyżkowe, w których zgłoszono, co najmniej jedną ofertę pracy wraz z liczbą zgłoszonych ofert pracy oraz liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie przedstawia tabela nr 13.

Tabela nr 13. Zawody nadwyżkowe.

Lp.	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów	Liczba	
			oferty pracy	bezrobotnych
1	Opiekunka dziecięca	0,78	7	9
2	Pielęgniarka	0,75	9	12
3	Zbrojarz	0,75	3	4
4	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,75	12	16
5	Betoniarz	0,67	2	3
6	Operator koparki	0,67	2	3
7	Robotnik magazynowy	0,67	2	3
8	Elektryk	0,63	5	8
9	Technik administracji	0,60	3	5
10	Drwal / pilarz drzew	0,60	3	5
11	Kelner	0,57	12	21
12	Fizyk	0,50	1	2
13	Inżynier inżynierii środowiska - instalacje sanitarne	0,50	1	2
14	Higienistka stomatologiczna	0,50	1	2
15	Agent ubezpieczeniowy	0,50	2	4
16	Pracownik socjalny	0,50	2	4
17	Technik usług kosmetycznych	0,50	1	2
18	Kasjer handlowy	0,50	2	4
19	Monter / składacz okien	0,50	1	2
20	Elektromechanik	0,50	1	2
21	Pozostali elektromechanicy i elektromonterzy	0,50	1	2
22	Frezer drewna	0,50	1	2

23	Szlifierz materiałów drzewnych	0,50	3	6
24	Salowa	0,50	1	2
25	Barman	0,44	4	9
26	Sprzedawca	0,43	92	214
27	Animator kultury	0,40	2	5
28	Kucharz	0,39	11	28
29	Robotnik budowlany	0,39	20	51
30	Cukiernik	0,38	3	8
31	Geolog	0,33	1	3
32	Grafik komputerowy multimediiów	0,33	1	3
33	Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,33	4	12
34	Dziennikarz	0,33	1	3
35	Technik geodeta	0,33	1	3
36	Ratownik medyczny	0,33	1	3
37	Opiekunka środowiskowa	0,33	1	3
38	Sprzedawca w stacji paliw	0,33	2	6
39	Elektromonter (elektryk) zakładowy	0,33	1	3
40	Pomocnik piekarza	0,33	1	3
41	Księgowy	0,31	4	13
42	Robotnik placowy	0,29	4	14
43	Kierowca samochodu ciężarowego	0,27	6	22
44	Kierownik działu w handlu detalicznym	0,25	1	4
45	Zaopatrzeniowiec	0,25	1	4
46	Robotnik leśny	0,25	2	8
47	Stolarz meblowy	0,25	1	4
48	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	0,25	2	8

49	Kucharz małej gastronomii	0,23	5	22
50	Technik usług fryzjerskich	0,22	2	9
51	Piekarz	0,21	3	14
52	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	0,20	1	5
53	Pakowacz	0,20	1	5
54	Mechanik pojazdów samochodowych	0,19	10	53
55	Technik informatyk	0,18	4	22
56	Specjalista do spraw rachunkowości	0,17	1	6
57	Plastyk	0,17	1	6
58	Asystent usług pocztowych	0,17	1	6
59	Nauczyciel nauczania początkowego	0,14	1	7
60	Technik ochrony środowiska	0,14	1	7
61	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	0,14	1	7
62	Pomocnik mleczarski	0,14	1	7
63	Murarz	0,14	4	29
64	Pozostali inżynierowie i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,13	1	8
65	Nauczyciel języka angielskiego	0,13	1	8
66	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	0,10	2	20
67	Kierowca samochodu osobowego	0,10	2	21
68	Tokarz w metalu	0,07	1	14
69	Pilarz	0,06	1	16
70	Fryzjer	0,05	2	44
71	Specjalista administracji publicznej	0,04	1	26
72	Ślusarz	0,03	2	77

Pierwsze pozycje powyższej tabeli przedstawiają zawody nadwyżkowe o wskaźniku intensywności nadwyżki zawodu bliskim 0,9 czyli bliskim dolnej granicy określającej

przedział zawodów zrównoważonych. Istotnym jest jednak to, że w zawodach tych zgłoszono większą liczbę ofert pracy, to też zgłoszenie pojedynczych ofert pracy nie zmieni pozycji tych zawodów w rankingu.

Przyjmując następujące założenia w celu dokonania podziału zawodów według poziomu wykształcenia:

- wykształcenie wyższe - grupy wielkie 1 i 2,
- wykształcenie średnie - grupy wielkie 3, 4 i 5,
- wykształcenie zasadnicze zawodowe - grupy wielkie 6,7,8 i 9.

Tabela 14. Struktura zawodów według poziomu wykształcenia w powiecie sanockim w I połowie roku 2014.

poziom wykształcenia	zawody			
	ogółem	deficytowe	równoważne	nadwyżkowe
wyższe	185	6	10	169
średnie techniczne	207	14	7	186
zasadnicze zawodowe	311	16	14	281
bez zawodu	1	0	0	1
razem zawodów	100%	5,1%	4,4%	90,5%
	704	36	31	637

Z analizy powyższego wynika, że zawody deficytowe stanowiły 5,1% wszystkich zawodów. Zawody nadwyżkowe stanowiły 90,5% wszystkich zawodów. Spośród nich największą grupą zarejestrowanych bezrobotnych były osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (patrz Tabela 15).

Tabela 15. Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia w powiecie sanockim w I połowie roku 2014.

poziom wykształcenia	Liczba bezrobotnych - zawody			
	ogółem	deficytowe	równoważne	nadwyżkowe
wyższe	401	6	20	375
średnie techniczne	846	66	46	734
zasadnicze zawodowe	1047	72	36	939
bez zawodu	496	0	0	496
razem zawodów	100%	5,16%	3,66%	91,18%
	2790	144	102	2544

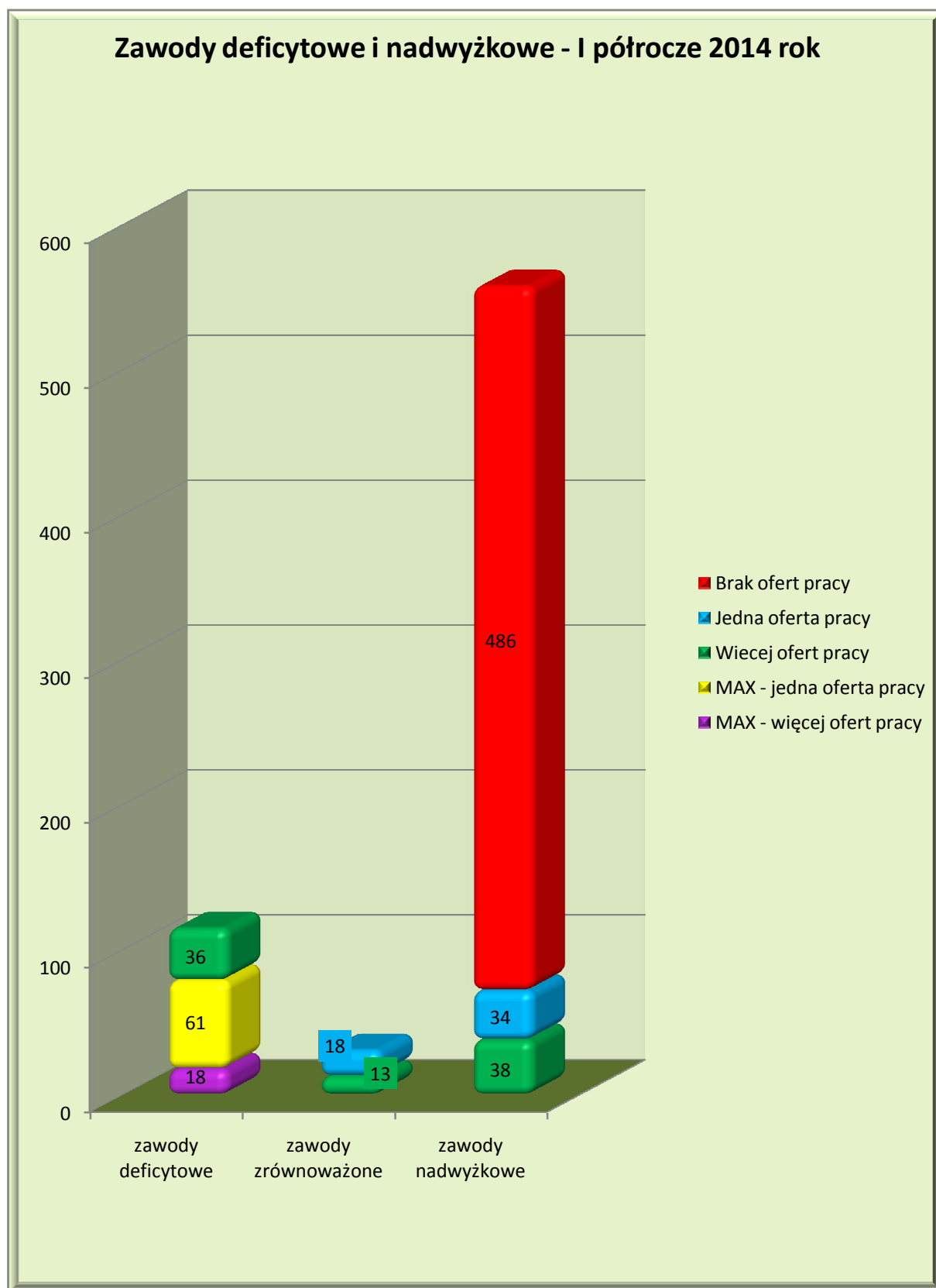
5. WNIOSKI

W oparciu o sporządzony ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych, analizę napływu bezrobotnych oraz ofert pracy zgłoszonych w PUP w Sanoku nasuwają się następujące spostrzeżenia i wnioski:

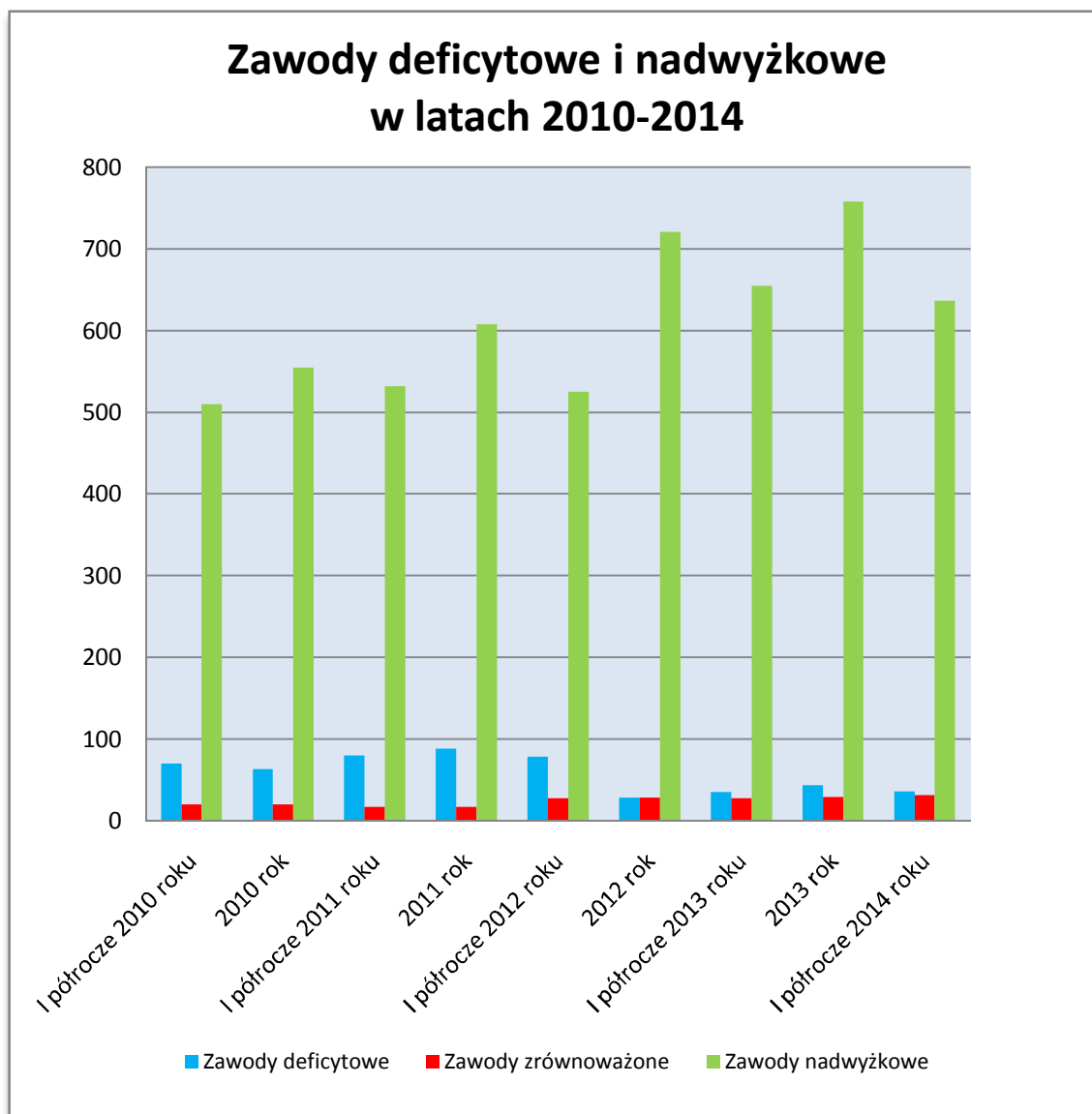
- Po krótkotrwałym wzroście stopy bezrobocia ponownie powrócił trend spadkowy. Na koniec I – go półrocza 2014 roku odnotowano spadek stopy bezrobocia do 12,40%. W dalszym ciągu też jest ona niższa niż w Podregionie Krośnieńskim i Województwie Podkarpackim.
- Mimo, iż sukcesywnie obniża się wskaźnik procentowego udziału kobiet w ogólnej liczbie zarejestrowanych (2011- 54,09%, 2012 – 53,44%, 2013 – 51,73%, 2014 – 50,87%) to w dalszym ciągu stanowią one większość, wśród osób zarejestrowanych, jako bezrobotne.
- Największy odsetek bezrobotnych zarejestrowanych, wg wielkich grup klasyfikacji zawodów (kod jednocyfrowy), widoczny jest w grupie siódmej tj. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy –28,28% ogółu bezrobotnych. Sytuacja taka utrzymuje się od kilku lat. Na uwagę zasługuje również fakt, iż od 2012 roku sukcesywnie maleje wskaźnik procentowego udziału grupy ósmej *Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń*.
- Na koniec I-go półrocza 2014 ponownie wzrósł procentowy udział osób zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy do ogółu bezrobotnych do 36,87% (I półrocze 2012- 34,78%, I półrocze 2013–31,47%).
- W dalszym ciągu największą grupę zawodową wśród pozostających bez pracy stanowią bezrobotni nieposiadający zawodu. Osoby te znacznie częściej tracą pracę. W I półroczu 2014 r. zarejestrowało się 760 takich osób – co stanowi 14,86% ogółu rejestrujących się, a wśród nich kobiety stanowiły 52,24%. W stosunku do roku ubiegłego nastąpił niewielki spadek procentowego wskaźnika liczby osób rejestrujących się bez zawodu z 15,99% w I półroczu 2013 r. Wskazuje to na to, iż działania w zakresie szkoleń osób bezrobotnych nieposiadających zawodu, przynoszą pozytywne efekty.
- Podobnie jak w latach ubiegłych tak i w I półroczu 2014 r. w trudnej sytuacji na rynku pracy są sprzedawcy (dotyczy to bezrobotnych deklarujących posiadanie tego zawodu - zawód wyuczony lub wykonywany). W tej grupie 88,41 % to kobiety. Dodać należy równocześnie, że liczba ofert skierowana do tej grupy bezrobotnych jest duża (92 ofert), ale również napływ do ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2014 roku tej grupy zawodowej był duży(214 osób). Wskazuje to na dużą rotację zatrudnienia na tych stanowiskach pracy.
- Wśród młodych osób rejestrujących się w okresie 12 miesięcy od ukończenia szkoły znaczną liczbę stanowią osoby posiadające zawody, w których kształcą szkoły z naszego powiatu.
- W okresie I – go półrocza 2014 roku na rynku pracy powiatu sanockiego nastąpiło pogłębienie nierównowagi między podażą pracowników a popytem w przekroju zawodowym. Ponownie odnotowano wyraźną przewagę liczby zawodów nadwyżkowych w stosunku do zawodów deficytowych. Liczba zawodów deficytowych wyniosła 36, zawodów w równowadze było 31, natomiast liczba zawodów nadwyżkowych to 558 (zmniejszyła się w stosunku do I półrocza 2013 roku

-595). Wykres nr 7 przedstawia tę sytuację w I półroczu 2014 roku, natomiast wykres nr 8 w latach 2010 – 2014.

Wykres nr 7. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w I półroczu 2014 roku.

Wykres nr 8. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w latach 2010 - 2014.

- Miejsca pracy w znaczącym stopniu generowane są przez:
 - administrację publiczną,
 - handel hurtowy i detaliczny,
 - przetwórstwo przemysłowe.
- Analiza ofert w I-półroczu 2014 roku wykazuje stosunkowo dużą liczbę ofert w zawodach: sprzedawca, robotnik gospodarczy i technik prac biurowych. Zauważyć należy jednak, że znaczna liczba oferty w zawodzie technik prac biurowych dotyczyła możliwości odbycia stażu, który jedynie w części zakończy się zatrudnieniem po jego zakończeniu. Pozostałe zaś osoby nadal pozostaną w ewidencji osób bezrobotnych.
- Spora część ofert pracy dotyczy stanowisk przy pracach prostych i niewymagających specjalnych kwalifikacji, wystarczy przeszkolić potencjalnych pracowników.
- Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o statystykę rynku pracy nie jest w stanie określić rzeczywistej skali zjawiska. Wynika to z faktu, że nie wszystkie wolne miejsca pracy są zgłaszane przez pracodawców do Urzędu Pracy.

6. ANEKS STATYSTYCZNY

Załącznik nr 1. Ranking zawodów generujących długotrwale bezrobocie w powiecie sanockim w I – półroczu 2014 roku według grup dużych.

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1	"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,6538
2	"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,625
3	"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,6203
4	"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,6154
5	"62"	Leśnicy i rybacy	0,5893
6	"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,5634
7	"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	0,5342
8	"54"	Pracownicy usług ochrony	0,52
9	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,5112
10	"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,5053
11	"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,4854
12	"82"	Monterzy	0,4783
13	"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,4655
14	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,4602
15	"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,4561
16	"74"	Elektrycy i elektronicy	0,4478
17	"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,4465
18	"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,4444
19	"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,4231
20	"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,3881
21	"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,375

22	"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,3704
23	"51"	Pracownicy usług osobistych	0,3636
24	"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,3478
25	"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,3462
26	"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektory generalni	0,3333
27	"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,3333
28	"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,3319
29	"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,3125
30	"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,2768
31	"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,2727
32	"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,25
33	"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	0,2233
34	"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,2222
35	"32"	Średni personel do spraw zdrowia	0,1875
36	"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,1835
37	"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,1679
38	"35"	Technicy informatycy	0,1613
39	"63"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0
40	"95"	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0

Załącznik nr 2. Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w Powiecie Sanockim w I-półroczu 2014 roku.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w I-półroczu	Bezrobotni stan w końcu I-półrocza	Oferty pracy zgłoszone w I-półroczu	Oferty pracy stan w końcu I-półrocza
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	110	184	18	1
Górnictwo i wydobywanie	11	26	3	0
Przetwórstwo przemysłowe	596	1168	174	14
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	7	13	5	0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	3	9	1	0
Budownictwo	253	424	63	7
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	454	921	175	6
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	85	163	33	0
Transport i gospodarka magazynowa	103	132	36	4
Informacja i komunikacja	22	36	5	0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	30	42	33	10
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	11	28	5	0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	71	99	47	6
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	140	200	33	7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	74	195	155	0
Edukacja	50	105	22	0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	49	72	55	4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	42	91	36	0
Pozostała działalność usługowa	39	88	15	0
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	1	0	0

Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	46	112	0	0
Ogółem	2196	4109	914	59

Załącznik nr 3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w I-półroczu 2014 roku.

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0
2	"63"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0
3	"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0
4	"95"	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0
5	"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0
6	"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,0667
7	"82"	Monterzy	0,069
8	"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,0829
9	"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,0942
10	"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,1111
11	"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,125
12	"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,125
13	"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	0,1622
14	"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,1818
15	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,1921
16	"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,2143
17	"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,2172
18	"35"	Technicy informatycy	0,2273
19	"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,2593
20	"74"	Elektrycy i elektronicy	0,2812
21	"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,2901
22	"32"	Średni personel do spraw zdrowia	0,3462

23	"62"	Leśnicy i rybacy	0,3571
24	"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,369
25	"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,4127
26	"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,4167
27	"54"	Pracownicy usług ochrony	0,4615
28	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,4776
29	"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,5
30	"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,5678
31	"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,6897
32	"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,7333
33	"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,75
34	"51"	Pracownicy usług osobistych	0,7576
35	"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,8095
36	"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,963
37	"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	1,2727
38	"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	1,4615
39	"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	2,4286
40	"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	3,1667